

# Τὸ Βῆμα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ  
"ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΤΡΙΔΟΣ,"

ΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΡΙΣ ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΝ

Ἰδιοκτήτης  
Ρ. ΓΑΒΑΛΑΣ

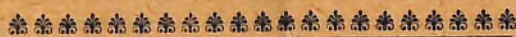
ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

## ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΩΜΕΘΑ.....

Ὁ λιμὴν τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης ἀπεκλείθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλογάλλων. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐγένοντο ἐν Κερκύρα καὶ Πάτραις συλλήψεις Ἑλλήνων καὶ Εὐρωπαίων. Ἐξακολουθεῖ ἡ κράτησις τῶν ἐλληνικῶν ἀεροπλοίων εἰς τὸ Γιβραλτάρ καὶ τὴν Μάλταν. Συνεχῶς καὶ ἐξακολουθητικῶς γίνεται ἡ κατάσχεσις ταχυδρομικῶν δεμάτων καὶ φακέλλων ἀλληλογραφίας. Μεταξὺ Ἀγγλογάλλων καὶ Αὐστρογερμανῶν γίνονται ἐν Μακεδονίᾳ συμπλοκαί· οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ φεύγουν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν καταστρέφονται. Τὸν σίτον, τὴν ζάκχαριν, τοὺς γαιάνθρακας μᾶς δίδουν μὲ τὸ μέτρον ἢ μᾶλλον εἰς δόσεις. Τέλος Γερμανικὰ ἀερόπλانا ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν βομβαρδίζουν ἐλληνικὰς πόλεις, καταστρέφουν περιουσίας ἐλλήνων καὶ φονεύουν ἀνθρώπους, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἔπταισαν διὰ τὸν διεξαγόμενον πόλεμον. Ἴδου ἐν ὀλίγοις ἡ κατάστασις τοῦ ἡμετέρου Κράτους, οὐδετέρου, ἐλευθέρου, ἀνεξαρτήτου, τοῦ ὁποίου τὸν ἐγωισμόν καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἐπλήγγωσεν τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου, τὸ πείσμα καὶ ἡ ἰσχὺς ἐκείνων οἵτινες ὀρίζονται ὅτι μάχονται ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν λαῶν, ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης, ὑπὲρ τοῦ καλοῦ.

Διὰ τί πάσχει τόσοσὴν ἡ Ἑλλάς σήμερον εἶνε γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς λίθους\* καὶ μόνον οἱ ἠλίθιοι ἐξακολουθοῦν νὰ φρονοῦν—ἀτυχῶς—ὅτι δικαίως πάσχει ἡ Ἑλλάς, ἀφοῦ δὲν ἠθέλησε νὰ πολεμήσῃ διὰ νὰ ἔχῃ τὴν δόξαν νὰ συντριβῇ μετ' ἄλλων, μικρῶν ἢ μεγάλων ἀδιάφορον. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ σήμερον πράγματα γνωστά. Ἀπλῶς μόνον σημειοῦμεν τὰς γραμμὰς ταύτας, ἵνα, ὡς Ἑλληνες, ὡς Χριστιανοί, διαμαρτυρηθῶμεν κατὰ τῆς τῆς αὐτῆς βίας τῶν ἰσχυρῶν. Καὶ ἔπρεπε νὰ πράξῃ τοῦτο πᾶσα ἐλληνικὴ ψυχὴ, εἰς τὸν ὅσον ὥστε ὁ Βασιλεὺς, ἡ Κυβέρνησις, ἡ Βουλὴ, ὁ Τύπος, οἱ Δήμαρχοι, οἱ Πρόεδροι, τὰ Σωματεία, πάντες νὰ διαμαρτυρηθῶμεν πρὸς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον καὶ νὰ ζητήσωμεν ὅπως οἱ ἐπιδρομαῖς τῆς Χώρας μας, εἴτε Ἀγγλογάλλοι εἶνε, εἴτε Αὐστρογερμανοί, εἴτε Βούλγαροι, εἴτε Σέρβοι, εἴτε Ἴταλοι εἴτε Τούρκοι, ἀπέλθωσι τῆς Ἑλλάδος καὶ μεταβῶσιν εἰς τὸ Βερδὲν, εἰς τὴν Ρίγαν, εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, εἰς ὁδοῦποτε τέλος μέτωπον τοῦ πολέμου θέλωσι, διότι ὁ ἥρωϊσμός τὸν ὁποῖον ἐπιδειλοῦσι, διότι ὁ ἥρωϊσμός τὸν ὁποῖον ἐπιδεικνύουν εἰς τὴν Θεσσαλονίην, τὸ Μοῦδρον, τὴν Μήλον, τὴν Κέρκυραν, τὰς Πάτρας, τὴν Κρήτην, τὴν Ἠπειρον, εἶνε ἡρωϊσμός δολοφόνων, ληστῶν, ἐκδιστῶν, οὐχὶ πολεμιστῶν, οὐχὶ μαχητῶν, διότι οὔτε τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν οὔτε τῆς Τετραπλῆς Ἀντάντ ἢ τιμὴ κινδυνεύει ἐν Ἑλλάδι. Ἐὰν δὲ φέρωνται καθ' ἡμῶν ὡς

φέρωνται διότι εἶνε ἰσχυρότεροι, τότε παραδίδωμεν αὐτοὺς εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶνε ὁ ἰσχυρότερος πάντων.  
Π. Μ. Σ.



## ΟΛΕΘΡΙΟΝ ΡΕΥΜΑ

Μετὰ πόνου ψυχῆς παρακολουθοῦμεν τὴν καθ' ἐκάστην ἀθρόαν ἐντεῦθεν μετανάστευσιν ἐπιλέκτων τοῦ τόπου οἰκῶν, οἵτινες, πλουτίσαντες ἐν Σύρῳ, εὐρίσκουσι σήμερον στενὸν τὸν ὀρίζοντα αὐτῆς καὶ μονότονον τὴν παρ' ἡμῖν ζωὴν. Δὲν ἔχομεν βέβαια τὴν δύναμιν νὰ συγκρατήσωμεν τὸ ὀλεθριὸν τοῦτο ρεῦμα τῆς φυγῆς τῶν καλῶν συμπολιτῶν μας πρὸς τὴν πρωτεύουσαν, τὴν γῆν ταύτην τῆς ἐπαγγελίας, ἔχομεν ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ θρηνησῶμεν διὰ τὸ μέγιστον τοῦτο διὰ τὸν τόπον μας κακὸν καὶ νὰ διαμαρτυρηθῶμεν διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ὠραίας μας Σύρου παρ' ἐκείνων, οἵτινες ἀνεπτύχθησαν, προώδευσαν, ἀνεδείχθησαν, ἐπλούτισαν ἐδῶ. Δι' αὐτὸ καὶ μόνον γράφομεν τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς.

Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ἡ σημερινὴ ἀνάπτυξις, ὁ παρὼν πολιτισμός, ζητεῖ μεγάλην κοινωνίαν, ἀνοικτὸν ὀρίζοντα καὶ ἀφθονατὰ μέσα τῆς εὐμαρείας, ἅτινα παρέχει ἡ πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου, ἦτις, ἀπὸ τινος, ροφᾷ τὸ αἷμα τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ ἀπολαμβάνει τῶν καρπῶν τοῦ ἰδρώτος τῶν ἐργαζομένων, φρονοῦμεν ὅμως ὅτι καὶ ὁ τόπος μας, τόπος ἀναδείξας τόσοσους ἐμπόρους, βιομηχάνους, ἐπιχειρηματίας, τόπος καταστήσας—ἐκ τοῦ μηδενὸς κατὰ τὸ πλεῖστον—τόσοσους ἑκατομμυριούχους, ἔχει τὰ θέλγητρά του, τὰς ἀρετάς του, τὴν γλυκύτητά του, τὴν ἡσυχίαν του. Ἀλλὰ—φεῦ!—ὁ πολὺς σήμερον κόσμος ἀρέσκαται εἰς τὴν ἀνησυχίαν, εἰς τὴν ἐπίδειξιν, εἰς τὸν θόρυβον, εἰς τὸ πολὺ. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ Σύρος ἔπαθε τὸ πάθημα τῶν χωρικῶν, οἵτινες παράγουσι καρποὺς διὰ τὸν ξένον κόσμον. Καὶ ἴσως—ἴσως μίαν ἡμέραν, εἰς ἀπέλθῃ ὁ κόρος τῆς εὐμαρείας, οἱ πολλοί, εἰς ὅχι ὄλοι, θὰ μετανοήσωσι διότι ἐγκατέλειψαν ἀστόργως τὴν γενέτειραν, τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον τὸ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὅπου ἀνετράφησαν, ἀνεπτύχθησαν, ἐπλούτισαν, τὸν τόπον ὅστις φυλάττει τὰ ὄσα τῶν γεννητῶν των, καὶ ὁ ὁποῖος τόσοσας περικλείει διὰ πάντας καὶ δι' ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως γλυκειὰς ἀναμνήσεις.

Ἐπιναλαμβάνομεν ὅτι δὲν ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ συγκρατήσωμεν τὸ κακόν, μᾶς πνίγει ὅμως τὸ παράπονον, διότι βλέπομεν τὰ καλὰ τοῦ τόπου τέκνα νὰ προσπαθοῦν νὰ καταστήσουν Ἀνάφην καὶ Φολέγανδρον τὴν ὀνομαστήν Σύρον, τὴν ὁποίαν ὅταν

ἐγεννήθησαν ἢ ὅταν πρόσφυγες ἢ μετανάσται ἦλθον ἐδῶ, τὴν εὐρον περιφημον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ γνωστὴν ὡς ὠραίαν καὶ πλουσίαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἄς εὐχθῶμεν, ἐν τούτοις, ὅπως ἀποφύγωμεν μεγαλύτερον κτύπημα ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ ὀλεθρία μετανάστευσις τῶν Συριανῶν διακοπῇ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ τόπου.  
Π. Μ. Σ.



## ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ Α. Ω.

## ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

### ΙΑ΄.

Ἐγραψον εἰς τὸ προηγούμενον δεύτερον ἀρθρὸν μου περὶ τῶν ἐν Γαλλικῇ Ρωσικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅτι ἐνώπιον αὐτῶν ἔχουσι μέγα στρατιωτικὸν δίλημμα. Ἡ πρέπει νὰ συντρίψωσι κατὰ μέτωπον ἐπιτιθέμενοι τὰ Αὐστριακὰ στρατεύματα ἢ πρέπει νὰ ἐκλειθῶσι ἐν Γαλλικῇ μὴ τολμώντες νὰ προσλάσωσιν. Οἱ ἀναγνώσται τῶν παρατηρήσεών του θὰ ἐνθυμοῦνται, ὅτι ἡ Αὐστριακὴ στρατηγικὴ ἐστηρίχεται ἐπὶ τῆς πιθανότητος τῆς ἤττης κατὰ τὴν πρώτην σύγκρουσιν, ἢν διεξήγεε κυρίως τὸ κέντρον αὐτῶν ἐν Λεμπέργκ. Θὰ ἦσαν μωροὶ ἂν ἄλλα προσεδόκων. Ἄλλ' ἀκριβῶς ἐκ τῆς πιθανότητος τῆς ἤττης εἶχον πέμψει τὴν μὲν ἀριστερὰν αὐτῶν πρὸς τὰ στηρίγματα τῆς ἀπατήτου ἐλώδους ἐκτάσεως πέραν καὶ γύρω τοῦ Λουμπλίν, τὴν δὲ δεξιὰν αὐτῶν ἐστήριζον ὑποχωροῦσαν ἐπὶ τῶν Καρπαθίων. Τὸ ὑποχωρήσαν κέντρον εὐρέθη οὕτω ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄξονος καὶ ἡ Ρωσικὴ θέσις ἀπέβη δυσχερῆς, διότι εὐρίσκαται ἐνώπιον τοῦ διλήμματος ὅπερ προδιετύπωσα.

Ἐπὶ τῆς ἡ γνώμῃ, διαδοθεῖσα καὶ κυρωθεῖσα διὰ τῶν ἐπιτελείων τῶν καφενειῶν καὶ τῶν ἐξ Εὐρώπης ἀλληλοσυγκρουομένων τηλεγραφικῶν λέξεων ἄς μετατρέπουσιν εἰς ἐκδόσεις καὶ παραρτήματα τὰ ἐπιτελεῖα τῶν ἐφημεριδῶν, ὑπῆρχε λέγω ἐδῶ ἡ γνώμη ὅτι οἱ Ρῶσοι θὰ διήρχοντο μετὰ τὴν νίκην ταύτην τὰ Καρπάθια καὶ θὰ εὐρίσκοντο ἐντὸς δεκαήμερου εἰς Βουδαπέστην καὶ Βιέννην. Εἶνε ἀπαράλλακτος ἡ διάδοσις αὕτη καὶ ἡ ἀναγραφὴ τῆς ὡς γεγονότος μετὰ τὴν πρὸ εἰκοσαήμερου πληροφορίαν ὅτι οἱ Ρῶσοι εὐρίσκοντο ἐξωθεν τοῦ Βερολίνου. Παρητήρησα τότε, ὅτι τὸ κοινὸν ἔπρεπε νὰ εἶνε ὑπομονητικόν. Καὶ ἂν ἐπόθει τὴν κατὰκτησιν τοῦ Βερολίνου νὰ περιμεῖνῃ τοῦλάχιστον μῆνα διὰ νὰ προσδοκῆσῃ τὴν ἐπαλήθευσιν τῆς ἐλπίδος του. Ἐὰν δ' ἦτο ἀντίθετος πρὸς ταύτην εὐχὴν νὰ περιορίσῃ τοὺς φόβους του καὶ ἀφίση αὐτοὺς εἰς ἐκδήλωσιν μόνον μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου διαστήματος. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην εὐρίσκουμαι καὶ σήμερον νὰ ἐπιστήσω τὴν πρροσχὴν τοῦ κόσμου, νὰ προσανατολίσω τὰς σκέψεις πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ δεδομένα καὶ νὰ κατακρίνω ἐν πάσῃ εὐκρινείᾳ τὴν ἀλλόστονον ψευδολόγον διάθεσιν τῶν μὴ ἀσχολουμένων νὰ διαφωτισῶσι περὶ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ νὰ ἐφευρίσκωσι μόνον τερπνὰ ψεῦδη. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἐπιμένω εἰς τὴν διατύπωσιν παρατηρήσεων





